

Urząd
Zamówień
Publicznych

ZIELONE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE –

Aspekty środowiskowe w świetle projektu nowej ustawy Prawo zamówień publicznych

Magdalena Olejarz

Warszawa, 3 XII 2015 r.

IMPLEMENTACJA DYREKTYW

27.10.2015 r. - Rada Ministrów przyjęła projekt **ustawy – Prawo zamówień publicznych** oraz projekt **ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi**

Projekty ustaw służą implementacji do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektyw w zakresie zamówień publicznych:

- ❖ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE
- ❖ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE
- ❖ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji

Termin implementacji dyrektyw do porządków prawnych państw członkowskich UE upływa **18 kwietnia 2016 r.**

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Art. 63.

Zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia publicznego wymagane cechy dostaw, usług lub robót budowlanych. Cechy mogą odnosić się również do **określonego procesu, metody produkcji, realizacji wymaganych dostaw, usług lub robót budowlanych**, lub do **konkretnego procesu innego etapu ich cyklu życia**, **pod warunkiem** że są one związane z przedmiotem zamówienia oraz **proporcjonalne do jego wartości i celów**.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

W przypadku **zamówień publicznych na roboty budowlane** zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia **wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy, odpowiadające przeznaczeniu zamierzonemu przez zamawiającego**, w szczególności może wymagać:

- określonych poziomów oddziaływania na środowisko i klimat;
- certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności;
- określonej wydajności, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym procedur dotyczących zapewnienia jakości;
- określonego opakowania i oznakowania;
- procesów i metod produkcji na każdym etapie cyklu życia obiektów budowlanych;
- określonych zasad dotyczących projektowania i kosztorysowania;
- warunków testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych;
- metod i technik budowy;
- wszelkich pozostałych warunków technicznych.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

W przypadku **zamówień publicznych na dostawy** lub **zamówień publicznych na usługi**, zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia **wymagane cechy produktu lub usługi**, w szczególności może wymagać:

- posiadania przez dostawę lub usługę cech, w tym:
 - określonych poziomów oddziaływania na środowisko i klimat;
 - certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności;
- określonych poziomów jakości;
- określonej wydajności, przeznaczenia produktu, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym wymagań odnoszących się do produktu w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany;
- procesów i metod produkcji na każdym etapie cyklu życia dostawy lub usługi oraz procedury oceny zgodności.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Art. 66.

Zamawiający opisuje przedmiot zamówienia publicznego:

- ❑ przez odniesienie do **kategorii wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, w tym aspektów środowiskowych, pod warunkiem** że podane **parametry są dostatecznie precyzyjne**, aby umożliwić wykonawcom ustalenie przedmiotu zamówienia, a zamawiającemu udzielenie zamówienia publicznego;
- ❑ przez odniesienie do norm, europejskich ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych oraz przez odniesienie do **wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych w zakresie wybranych cech**;
- ❑ przez odniesienie do **kategorii wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych i przez odniesienie do norm, europejskich ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, stanowiących środek domniemania zgodności z tego rodzaju wymaganiami wydajnościowymi lub funkcjonalnymi.**

ZGODA NA WYMAGANIE OKREŚLONEGO OZNAKOWANIA

Art. 69.

W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, zamówień publicznych na dostawy lub zamówień publicznych na usługi, **o szczególnych cechach**, zamawiający może wymagać przedstawienia określonego oznakowania, jeżeli spełnione są **łącznie** następujące warunki:

- ✓ wymagania dotyczące oznakowania dotyczą wyłącznie kryteriów, które są związane z przedmiotem zamówienia, i są odpowiednie dla określenia cech robót budowlanych, dostaw lub usług będących przedmiotem tego zamówienia;
- ✓ wymagania dotyczące oznakowania są oparte na obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminacyjnych kryteriach;
- ✓ oznakowania są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie odpowiednie podmioty, w tym podmioty należące do administracji publicznej, konsumenci, partnerzy społeczni, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje pozarządowe;
- ✓ oznakowania są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
- ✓ wymagania dotyczące oznakowania są określane przez podmiot trzeci, na który wykonawca ubiegający się o oznakowanie nie może wywierać decydującego wpływu.

ZGODA NA WYMAGANIE OKREŚLONEGO OZNAKOWANIA

Zamawiający wskazuje w **opisie przedmiotu zamówienia** publicznego, w **kryteriach oceny ofert** lub w **warunkach realizacji zamówienia** publicznego,

określone oznakowanie – o ile wymaga, aby dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniały wszystkie wymagania **ALBO**

poszczególne wymagania dotyczące oznakowania - w przypadku gdy nie wymaga, aby dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniały wszystkie wymagania dotyczące oznakowania, **ORAZ**

termin na przedstawienie określonego oznakowania lub dokumentów potwierdzających spełnienie poszczególnych wymagań dotyczących oznakowań.

Jeżeli wymagane jest przedstawienie określonego oznakowania, zamawiający akceptuje wszystkie oznakowania, potwierdzające, że dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają równoważne wymagania dotyczące oznakowania.

ZGODA NA WYMAGANIE OKREŚLONEGO OZNAKOWANIA

Jeżeli określone oznakowanie zawiera **również** wymagania **niezwiązane z przedmiotem zamówienia** publicznego, zamawiający **nie może żądać** tego oznakowania.

Zamawiający może opisać przedmiot zamówienia przez odesłanie do tych **wymagań oznakowania** lub, w razie potrzeby, do tych **jego części, które są związane z przedmiotem zamówienia** i są **odpowiednie dla określenia cech** zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług.

CERTYFIKAT NA POTWIERDZENIE ZGODNOŚCI Z WYMAGANIAM I LUB KRYTERIAMI

Art. 70.

Zamawiający może wymagać od wykonawców przedstawienia **certyfikatu wydanego przez jednostkę oceniającą zgodność** lub **sprawozdania z badań przeprowadzonych przez tę jednostkę**, jako środka dowodowego potwierdzającego zgodność z wymaganiami lub kryteriami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia publicznego, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia publicznego.

- ❑ Akceptacja certyfikatów wydanych przez inne równoważne jednostki oceniające zgodność.
- ❑ Akceptacja innych środków dowodowych (w szczególności **dokumentacji technicznej producenta**)

WYKLUCZENIE WYKONAWCY

OBLIGATORYJNE PRZESŁANKI WYKLUCZENIA

Art. 91.

Z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego **wyklucza się**:

- 1) wykonawcę będącego osobą fizyczną, którą prawomocnie skazano za:
przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, przestępstwo przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, **przestępstwo przeciwko środowisku** lub przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową,
- 2) wykonawcę, jeżeli działającego w jego imieniu lub interesie członka organu zarządzającego lub nadzorczego tego wykonawcy lub działającą w jego imieniu lub interesie osobę posiadającą u tego wykonawcy uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1;

Wykluczenie wykonawcy następuje w przypadkach, jeżeli nie upłynęło **5 lat** od dnia wydania prawomocnego wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia

WYKLUCZENIE WYKONAWCY

FAKULTATYWNE PRZESŁANKI WYKLUCZENIA

Z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający **może wykluczyć** wykonawcę:

- ❑ będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub **wykroczenie przeciwko środowisku**, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3 000 złotych;
- ❑ wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, **prawa ochrony środowiska** lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3 000 złotych.

Wykluczenie wykonawcy następuje w przypadkach, jeżeli nie upłynęły **3 lata** od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia

WYKLUCZENIE WYKONAWCY

INSTYTUCJA SAMOOCZYSZCZENIA (ang. SELF- CLEARING)

5. Wykonawca, w stosunku do którego zachodzi jedna z ww. podstaw wykluczenia, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić
- **naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę LUB**
 - **zobowiązanie się do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,** wyczerpujące wyjaśnienie stanu faktycznego czynu oraz współpracę z organami ścigania **ORAZ**
 - **podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu.**

Przepisu nie stosuje się, jeżeli wobec wykonawcy, będącego podmiotem zbiorowym, orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.

WYKLUCZENIE WYKONAWCY

INSTYTUCJA SAMOOCZYSZCZENIA (ang. SELF- CLEARING)

SKUTEK: Wykonawca **nie podlega wykluczeniu**, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna **za wystarczające przedstawione dowody**.

Zamawiający **wyklucza wykonawcę** na dowolnym etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli okaże się, że zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia i zamawiający uzna **za niewystarczające dowody**.

KRYTERIA OCENY OFERT

Art. 104.

Zamawiający określa kryteria oceny ofert związane z przedmiotem zamówienia publicznego, w celu wyboru **oferty najkorzystniejszej ekonomicznie** dla zamawiającego.

W przypadku wyboru oferty na podstawie **najlepszej relacji ceny lub kosztu do innych kryteriów**, kryteriami oceny ofert są cena lub koszt, i inne kryteria.

Innymi kryteriami mogą być w szczególności:

- ❑ jakość, w tym **parametry techniczne**, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, projektowanie dla wszystkich użytkowników, aspekty społeczne, **środowiskowe** i innowacyjne, handel i jego warunki;
- ❑ **organizacja, kwalifikacje i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji danego zamówienia publicznego**, jeżeli te wymagania mogą mieć znaczący wpływ na poziom wykonania zamówienia publicznego;
- ❑ serwis posprzedażny oraz pomoc techniczną, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, **sposób dostawy** oraz czas dostawy lub okres realizacji.

KRYTERIA OCENY OFERT

Kryteria oceny ofert są związane z przedmiotem zamówienia publicznego, jeżeli dotyczą robót budowlanych, dostaw lub usług, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia, **we wszystkich aspektach** oraz **na wszystkich etapach ich cyklu życia**, co obejmuje czynniki związane z:

- 1) określonym procesem produkcji, dostarczania lub wprowadzania tych robót budowlanych, dostaw lub usług na rynek **ALBO**
 - 2) określonym procesem dotyczącym innego etapu cyklu życia tych robót budowlanych, dostaw lub usług
- nawet jeżeli te czynniki nie są istotnym elementem przedmiotu zamówienia publicznego.

Kryterium ceny może być zastosowane jako jedyne kryterium oceny ofert, jeżeli przedmiot zamówienia publicznego jest **powszechnie dostępny** i ma **ustalone standardy jakościowe**.

KRYTERIA OCENY OFERT – KRYTERIUM KOSZTU

Art. 106.

Kryterium kosztu określa się z wykorzystaniem podejścia opartego na **rachunku kosztów cyklu życia**.

Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje:

- ❑ koszty poniesione przez zamawiającego lub innych użytkowników:
 - związane z nabyciem,
 - użytkowania, w szczególności zużycie energii i innych zasobów,
 - utrzymania,
 - związane z wycofaniem z eksploatacji, w szczególności koszty zbiórki i recyklingu;
- ❑ koszty przypisywane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z cyklem życia produktu, usługi lub robót budowlanych, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować, dotyczące:
 - emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń,
 - inne związane z łagodzeniem zmian klimatu.

KRYTERIA OCENY OFERT – KRYTERIUM KOSZTU

RACHUNEK KOSZTU CYKLU ŻYCIA

W przypadku gdy zamawiający szacuje koszty z wykorzystaniem podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia, określa w **dokumentach zamówienia**:

- ❑ **DANE**, które powinni przedstawić wykonawcy, oraz
- ❑ **METODĘ**, którą zastosuje do określenia kosztów cyklu życia na podstawie tych danych.

KRYTERIA OCENY OFERT – KRYTERIUM KOSZTU

Metoda zastosowana do określenia **kosztów przypisywanych ekologicznym efektom zewnętrznym** musi spełniać łącznie następujące warunki:

- ❑ być oparta na kryteriach obiektywnie możliwych do zweryfikowania i niedyskryminacyjnych; w przypadku gdy metoda ta nie została ustalona na potrzeby powtarzalnego lub ciągłego stosowania, w sposób nieuzasadniony nie może ona działać na korzyść lub niekorzyść niektórych wykonawców;
- ❑ być dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron;
- ❑ uwzględniać, że wymagane dane mogą zostać dostarczone uzasadnionym nakładem sił przez wykonawców działających z należytą starannością, w tym wykonawców z państw trzecich będących stronami Porozumienia GPA lub innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska.

W przypadku gdy na mocy przepisów unijnych, wymienionych w załączniku XIII do dyrektywy klasycznej lub w załączniku XV do dyrektywy sektorowej obowiązkowa stała się jakakolwiek wspólna metoda kalkulacji kosztów cyklu życia, do oszacowania tych kosztów stosuje się tę wspólną metodę

KRYTERIA OCENY OFERT

Art. 107.

Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż cena lub koszt obowiązkowe kryteria oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych, kierując się potrzebą wdrożenia przepisów prawa Unii Europejskiej oraz mając na względzie szczególny charakter lub cel zamówienia publicznego.

Delegacja do implementacji do polskiego ustawodawstwa kierunkowych regulacji unijnych:

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz. U. Nr 96, poz. 559) transponowało przepisy tzw. **Dyrektywy ws. czystych pojazdów**.

RAŻĄCO NISKA CENA

Art. 114.

Jeżeli oferta budzi wątpliwości co do możliwości wykonania zamówienia publicznego zgodnie z zaproponowanymi warunkami, w szczególności jeżeli cena ofertowa wydaje się rażąco niska ze względu na przedmiot zamówienia publicznego, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień i złożenie dowodów dotyczących ceny lub kosztów zaproponowanych w ofercie, w szczególności w zakresie:

- ✓ zgodności z przepisami o zabezpieczeniu społecznym i **prawa ochrony środowiska**;

WARUNKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZAMÓWIENIA

Art. 213.

Zamawiający może określić **szczególne warunki związane z realizacją zamówienia publicznego**, pod warunkiem że:

- ❑ są związane z przedmiotem zamówienia i
- ❑ zostały wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub w innych dokumentach zamówienia.

Warunki mogą obejmować aspekty gospodarcze, **środowiskowe**, społeczne, związane z zatrudnieniem lub **innowacyjnością** (...)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ